

Asia: VM019:00/2021, VN/2033/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmistelun rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022

Lausunnonantaja

Lausunnonantaja on:

Kunta

Huomiot valmistelun rahoituksen määräytymisperusteisiin

a) Hyvinvointialueiden valmistelun rahoituksen määräytymisperusteet

Esityksen mukaan koko maan rahoitus vuonna 2021 olisi yhteensä 14 973 000 € (3,1 €/asukas) ja vuonna 2022 yhteensä 47 146 000 € (9,7 €/asukas).

Ehdotuksen mukaan Pohjois-Pohjanmaan rahoitus olisi asukasta kohden 2,9 € vuonna 2021 ja 9,1 euroa vuonna 2022.

Alustavien laskelmien mukaan esitetyllä rahoituksella voidaan palkata Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen perustamiseen noin 15 – 20 kokoaikaista asiantuntijaa. Hyvinvointialueen muodostamisprosessissa tarvittava henkilöstömäärä tulee kuitenkin olemaan moninkertainen. Valmistelussa mukana olevan henkilöstön määrä nousee asteittain ja sen on arvioitu olevan suurimmillaan vuoden 2022 kesän jälkeen (jopa noin 200 henkilöä), joten katsomme esitetyn rahoituksen olevan täysin riittämättömän.

Pohjois-Pohjanmaan tulevan hyvinvointialueen henkilöstömäärä tulee olemaan maan kolmanneksi suurin, noin 18.000 henkilöä. Alueella on tällä hetkellä 19 sosiaali- ja terveystalvelujen järjestäjäorganisaatiota ja 2 pelastuslaitosta. Muutos tulee olemaan erittäin suuri ja hyvinvointialueen perustamisprosessi on yksi maan haastavimmista. Sen vuoksi Pohjois-Pohjanmaan rahoitusosuutta tulee nostaa merkittävästi esitetystä. Nyt esitetty rahoitusosuus jää alle kansallisen keskiarvon.

Asetusluonnoksen 4 § mukaan määrärahaa jaettaisiin enintään kaksi viidesosaa hyvinvointialueen alueella voimaanpanolain voimaantullessa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtäviä järjestävien viranomaisten lukumäärän perusteella (järjestämisvastuullisten määrä). Järjestämisvastuullisten määrän pisteytyksessä pelastustoimen ns. muutosalueet (Vantaa-Kerava, Keski-Uusimaa, Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Pohjois-Pohjanmaa) on huomioitu samanarvoisina 1- >2 pistettä. Pisteytys ei huomioi riittävästi Pohjois-Pohjanmaata, jossa hyvinvointialuevalmistelun lisäksi toteutetaan samanaikaisesti kahden pelastuslaitoksen yhdistyminen. Kahden pelastuslaitoksen yhdistäminen on mittaluokaltaan ja työmäärältään huomattavasti suurempi kuin yksittäisten kuntien siirtyminen pelastustoimen alueelta toiselle (Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa). Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen valmistelun rahoituksessa pelastustoimelle tulisi määritellä vähintään 3 pistettä.

b) HUS-yhtymän valmistelun rahoituksen määräytymisperusteet

Ei lausuttavaa.

Muut huomiot asetusluonnokseen tai perustelumuiistioon

Muut huomiot

Asetusluonnoksen 8 § mukaan hyvinvointialueen ja HUS-sairaanhoidopiirin velvollisuudesta antaa selvitys määrärahan käytöstä säädetään valtioneuvostonlakiin 11 §:ssä ja voimaanpanolain 15 §:ssä. Pykälästä ja sen viittauksista ei tarkemmin käy ilmi, millaisia selvityksiä määrärahan käytöstä tulee antaa. Hyvinvointialueen tuleva rahoitus tulee olemaan yleiskatteista ja sen käyttämisestä ei anneta erillisiä selvityksiä. Ehdotamme, että myös valmistelun rahoitus myönnetään hyvinvointialueille yleiskatteisena, sen käyttö jätetään täysin hyvinvointialueiden harkintaan asetusluonnoksen 3 § mukaiseen tarkoitukseen eikä sen käytöstä edellytetä annettavan erillisiä selvityksiä. Tämä vähentäisi tarpeetonta hallinnollista työtä valmisteluprosessin aikana.

Alueille on 30.6.2020 myönnetty erillinen rahoitus rakenneuudistusta palvelemaan sosiaali- ja terveystoimen alueelliseen valmisteluun. Sen osa-alueelle 1 kohdennettu osuus on rajattu käytettäväksi vapaaehtoiseen alueelliseen valmisteluun ja hankekoordinaatioon. Tämä rahoitus tulee voida hyödyntää asetusluonnoksen mukaisen rahoituksen ohella hyvinvointialueen valmistelussa. Pelastustoimella ei ole ollut käytettävissä erillistä rahoitusta rakenneuudistusta palvelemaan alueelliseen valmisteluun.

Määttä Päivi
Raahen kaupunki - Keskushallinto